

УДК 330.332

ГРАЩЕНКО І.С., ЯНКОВОЙ Р.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Мета. Аналіз проблеми та перспектив інтеграції вищої освіти України в європейський освітній простір. Розкрити сучасні тенденції розвитку міжнародної освітньої системи, визначити особливості інтеграції вищих навчальних закладів до європейського освітнього простору. Виявити проблем та факторів, що визначають перспективи функціонування вищих навчальних закладів в умовах глобалізації та інтеграції.

Методика. В процесі проведення досліджень використано статистичний і техніко-економічний аналіз середовища діяльності вищих навчальних закладів України та ЕС, діагностиці національної та міжнародної освітньої системи.

Результати. Проаналізовано умови та особливості формування ефективної інтеграції вищих навчальних закладів до європейського освітнього простору. Окреслено напрями та можливості вітчизняних вищих навчальних закладів, щодо підвищення їх ефективності та конкурентоспроможності на світовому ринку освітніх послуг, поліпшення рейтингу ВУЗів в міжнародній освітній системі.

Наукова новизна. З метою інтенсифікації інтеграції вищої освіти України в європейський освітній простір, визначено напрями та опрацьовано інструментарій, завдяки якому по-перше забезпечиться збереження кращих традицій і стандартів вітчизняної освіти, подруге урахується орієнтація на принципи і цінності європейської культури та освіти.

Практична значимість. Показано, як впливають інтеграційні процеси на ціннісні пріоритети в освіті та культурі. Визначено ряд кроків щодо гармонізації системи вищої освіти України з Європейською системою вищої освіти. Обґрунтовано необхідність застосування нових інформаційних технологій в поширенні знань. Визначено ключові показники ефективності ВУЗів на шляху реформування системи вищої освіти України.

Ключові слова: вища освіта, освітня діяльність, інтеграційні процеси, єдиний європейський освітній простір.

Вступ Сьогодні, національна освітня система зазнає серйозних трансформацій, прагнення адаптуватися до світових стандартів освіти викликає необхідність першочергового вирішення таких ключових питань, як визначення місця ВУЗу в сучасному світі і зміна змісту вищої освіти, а отже і пов'язаної з цим модернізації освітніх структур, вдосконалення методики викладання, впровадження новітніх технологій в освітній процес та ін.

Процес реформування освіти в Україні набув затяжного характеру, і цілком логічним бачиться вихід із кризи через звернення до досвіду європейських країн. Відповідно актуальною є проблема пошуку пріоритетних напрямів розвитку системи освіти України.

Інтернаціоналізація вищої освіти є об'єктивним, динамічним процесом що розвивається. Інтеграція – є однією з найперспективніших інновацій, яка здатна вирішити чисельні проблеми освітянської системи. В Україні сформувалася ціла низка наукових напрямків у вивченні теоретичних основ інтеграції. Провідними з них є: напрямок методологічного обґрунтування проблем інтеграції (С.У.Гончаренко, Ю.І.Мальований, О.В.Сергеев); напрямок визначення структури інтегрованих знань (Т.М.Усатенко); дослідження системологічних аспектів інтеграції (О.І.Джулик, Є.Б.Яворський); проблеми інтегративних процесів в освіті (І.М.Богданова); розробка шляхів упровадження інтеграції в навчальний процес (Л.В.Вичорова, Т.О.Горзій, О.Т.Проказа, Є.М.Романенко); інтеграція елементів контролю в модульному навчанні (Л.І.Джулай); інтеграція теоретичних і виробничих аспектів навчання (Т.Д.Якимович); імовірнісно-статистичні аспекти інтеграції (В.Й.Якиляшек); інтеграція у ступеневій освіті (Ю.Ц.Жидецький); взаємозв'язки інтеграції та диференціації (В.Ф.Моргун); психологічні аспекти інтеграції (Т.Г.Яценко); формування системи знань - дидактична інтегродогія (І.М.Козловська). На думку багатьох вчених і діячів вищої школи, інтернаціоналізація вищої освіти набуває характеристик якісно нового етапу - інтеграції, про що свідчить поява відповідної політико-правової надбудови інтеграційного комплексу. За своїм змістом інтеграція вищої освіти являє собою всебічне зближення національних освітніх систем, їх взаємодоповнюваність, перетворення вищої освіти у світову соціальну систему. Але слід пам'ятати, що інтеграція світової системи вищої освіти - це процес об'єднання, а не саме об'єднання. У реальній дійсності спостерігаються такі характеристики такої системи, як стимуляція досягнень, подолання виникаючих проблем та протиріч.

Постановка завдання Серед ключових питань розвитку системи вищої освіти слід назвати такі як: визначення місця університету в сучасному світі, зміна змісту вищої освіти. Тому мета даної статті - дослідити характер інтеграційних процесів вищої освіти в умовах єдиного європейського освітнього простору.

Результати дослідження Світову систему вищої освіти можна охарактеризувати як відкриту соціальну систему з нежорсткій зв'язком між елементами, системністю самих елементів і варіативністю нормативної регуляції.[1] Разом з тим, вона відповідає основним ознаками системності:

– світова система вищої освіти являє собою множинність взаємопов'язаних елементів різного рівня і характеру, а саме освітні установи, які встановлюють міцні зв'язки із зарубіжними партнерами та організаціями, окремі національні та регіональні системи, що

виробляють спільну стратегію розвитку для всього світу і різні міжнародні освітні організації й асоціації які сприяють об'єднанню світової вищої освіти в єдину систему;

– у світовій системі вищої освіти з'являються ознаки цілісності, автономності по відношенню до економічних, політичних та інших світових соціальних систем;

– світова система вищої освіти володіє такою ознакою системності, як стійкість, яка досягається внаслідок постійного відтворення своїх структурних елементів, кадрів і норм, що регулюють її функціонування.

Глобалізаційні процеси, що відбуваються в сучасному світі, стають каталізатором трансформації традиційної системи вищої освіти. Діяльність більшості освітніх установ перетворюється в міру розвитку інформаційних технологій, відбувається формування єдиного освітнього простору і світового ринку освітніх послуг. У Європейському Союзі вже протягом кількох десятиліть розробляється і здійснюється цілісна політика в галузі вищої освіти, формуються наднаціональні інститути координації та управління. Підготовлені і прийняті конвенції з взаємного визнання документів про закінчення середніх навчальних закладів, навчальних курсів та періодів навчання, дипломів про вищу освіту, вчених ступенів, що створюють нормативну основу інтеграційного процесу у сфері вищої освіти ЄС. [2] Широкий розвиток отримало двостороннє і багатостороннє науково-педагогічне співробітництво університетів, обмін викладачами та студентами.

Формування європейського освітнього простору підпорядковане наступним завданням:

- збільшити здатність випускників до працевлаштування;
- підвищити мобільність громадян;
- збільшити потенціал конкурентоспроможності освіти;
- поліпшення якості освіти в умовах глобалізації;
- культурне різноманіття;
- досягненнями науково-технічного прогресу;
- пошуком нових підходів навчання за принципом «вчитися жити разом».

Інтеграція вищої освіти у світову систему - це процес, в який не можливо не включатися. Як будь-яке об'єктивне явище, процес міжнародної інтеграції в тій чи іншій мірі трансформує національні освітні системи. Тенденції розвитку вищої освіти тягнуть за собою як позитивні, так і негативні наслідки. Оскільки це стратегічна мета державної політики, то відповідно, альтернативні варіанти існуючих в світі освітніх систем на сьогоднішній день не беруться до уваги. Розвитку цих подій багато в чому сприяв і політичний курс країни на

інтеграцію в ЄС отже, питання про міжнародну інтеграцію автоматично звужується до меж просторової локалізації освітніх систем європейських країн.

Процес інтеграції в європейські та міжнародні структури висуває певні вимоги до професійних якостей, а рівень освіченості та підготовки фахівців в Україні не відповідає нормативним вимогам. Ставши самостійною і незалежною сферою діяльності, вища освіта прагне адаптуватися до нових умов, орієнтуючись на світові стандарти освіти. Однак пошук шляхів намічених перетворень у цій сфері діяльності не повинні означати сліпе слідування світовим стандартам. Доцільним є використовувати позитивні аспекти світової системи освіти, не забуваючи про власні освітні традиції. У числі пріоритетних напрямків освітньої сфери України в останні роки є курс на інтеграцію в європейський освітній простір:

- активізація міжнародної діяльності в системі освіти і науки;
- розширення співпраці з іноземними партнерами;
- реалізація спільних проектів;
- встановлення інформаційних та комунікативних зв'язків;
- прибутковість університетів, зміцнення їх суспільного визнання;
- престижності освіти на основі фундаментальності знань;
- збереження духовного рівня освіти;
- відкритість, толерантність у процесі рольової взаємодії;
- можливість альтернативних моделей навчання та отримання освіти впродовж усього життя.

Сучасна система освіти в країнах Європи робить акцент на гуманістичних цінностях. Нова освітня парадигма в цілому спрямована на переосмислення і трансформацію методологічних принципів системи уявлень і концептуальних установок в основу яких покладені демократизація та доступність якісної освіти для представників різних верств і статусних груп. У цьому зв'язку, взявши курс на інтеграцію в європейський освітній простір, вища освіта України стоїть перед проблемою про готовність зрозуміти і прийняти ті цілі, принципи і норми, які лежать в основі європейської освітньої парадигми.

Аналізуючи характер трансформацій у системі вищої освіти України, можна чітко простежити дві паралелі: перша - що відстоює національні інтереси - система освітньої діяльності, яка тривалий час вибудовувалася по класичному типу раціональності у вигляді певних структур, функцій, відносин, безперечно, є дієвою і має свої певні результати. Сьогодні вже очевидно, що класичні університети переживають критичний стан, викликаний, насамперед, процесами глобалізації та інформатизації, масштабною практикою

вузькофункціональної освіти. Світ, в якому виникли класичні університети, відходить у минуле, отже, вони повинні адаптуватися до нових якостей, але як і раніше залишатися науковими освітньо-виховними центрами, що готує висококваліфікованих спеціалістів, які вміють перспективно мислити і бути відповідальними за майбутнє. І не випадково, прийнята в Болоньї, Велика Хартія європейських університетів, відводить такому ВУЗу центральне місце в суспільстві. ВУЗам належить, поряд з модернізацією університетської освіти, виконувати головну роль у масштабних і конструктивних інтеграційних процесах в науково-освітній та культурній сферах.

Інша - орієнтована на принципи і цінності європейської культури та освіти, полікультурності, багатоваріативності, гнучкості, відкритості, толерантності, поваги прав людини незалежно від етнічної, культурної, релігійної, мовної приналежності. Потрібно відзначити, що нові інформаційні та комунікаційні технології формують у молодого покоління очікування більш ефективного варіанту індивідуальної та групової життєвої стратегії. [2] Символами життєвого успіху, поряд з достатком, стабільністю, демократією, виступають статусна приналежність, «демонстративне споживання», доступність до цінностей світової культури і технологіям. Інтеграційні процеси розширюють простір соціальних зв'язків і взаємодій, і дають можливість інтегруватися через систему вищої освіти мультикультурного простору.

Глобалізація в галузі освіти передбачає інтеграцію та координацію національних освітніх систем, тому особливої важливості набуває проблема стратегічної орієнтації та інтеграції національних систем освіти. Національна освіта повинна прагнути до збереження кращих традицій і стандартів класичної освіти, при цьому необхідно впровадження інновацій в вітчизняну освіту. Реформування освітньої системи має бути орієнтоване на вироблення моделі, що враховує як вітчизняний досвід, так і кращі досягнення світової освітньої практики.

Україні належить ініціювати ряд кроків щодо гармонізації системи вищої освіти України з Європейською системою вищої освіти. Необхідно:

- виходити на нові ринки освітніх послуг;
- використовувати нові моделі і технології навчання;
- розширювати гнучкість програм і курсів;
- розробляти системи заходів по значному підвищенню участі українських вишів у всіляких програмах, участі в проектах та отриманні грантів в цільових наднаціональних програмах ЄС (COMETT, ERASMUS, LINGUA, SOCRATES ін.);
- розширювати академічну мобільність учнів і науково-викладацького персоналу.

– Міжнародне співробітництво є потужним важелем розвитку світової системи вищої освіти. Воно покликане вирішувати ряд актуальних завдань, таких як:

– Дотримання адекватності змісту і рівня вищої освіти потребам економіки, політики, соціокультурної сфери суспільства;

– Вирівнювання рівнів підготовки фахівців в різних країнах і регіонах;

– Зміцнення міжнародної солідарності і партнерства у сфері вищої освіти;

– Спільне використання знань і навичок у різних країнах і на різних континентах;

– Сприяння розвитку вищих навчальних закладів, особливо в країнах, що розвиваються, в тому числі за допомогою фінансування з міжнародних фондів;

– Координація діяльності освітніх установ з метою розвитку вищої освіти;

– Стимулювання загального підвищення гнучкості, охоплення і якості вищої освіти, що сприяє усуненню причин «відпливу умів»;

– Заохочення конкуренції наукових шкіл та освітніх систем у поєднанні з академічною солідарністю і взаємодопомогою.

– Управління якістю вищої освіти України має бути наближене до європейських стандартів та мати такі характеристики:

– інтеграція науки в освіту;

– вдосконалення управління якістю вищої освіти;

– зміна традиційного перспективного планування у вищому навчальному на стратегічне планування. Стратегічне планування набагато чутливіше до зовнішніх умов, що забезпечить докорінної зміни місії у світлі фактичних або очікуваних змін. Процес стратегічного планування, з одного боку, повинен бути взаємопов'язаний зі стратегічними пріоритетами країни, а з іншого, - відображати потреби у розвитку вузу, студентське самоврядування, націлене на те, що б у стінах ВУЗу молоді люди отримали знання, вміння та навички в області командної роботи, суттю якої є виховання українського патріотизму, духовно-моральної культури, формування національної ідентичності.

[1] Вища освіта та науково-дослідна сфера - два стовпи, на яких базується суспільство, засноване на знаннях. Головним питанням науково-технічної сфери нашої країни залишається наявність і розвиток її кадрового потенціалу. В даний час в Україні немає комплексної та систематизованої інформації з проблем підготовки кадрів і науки в цілому, що не дозволяє аналізувати, оцінювати й прогнозувати розвиток вузівської та післявузівської освіти, вивчати взаємовплив освіти, науки і

ранку праці. Безумовно, нові технології прискорюють процес розуміння та засвоєння масивів навчальної інформації. Однак, головна роль в освітньому процесі залишається за викладачем, жодна, найдосконаліша технологія, не дасть результативність живого спілкування. Особливо це стосується семінарських та практичних занять: практичні заняття повинні моделювати реальні ситуації майбутньої роботи з численними варіаціями, вимагають відбору ситуативного матеріалу, технології ситуації, що вимагають професійні рішення. Освітній процес невіддільний від виховного - ВУЗ - це специфічний простір, соціально-культурне середовище для виховної діяльності. Знаходячись, практично щодня в стінах ВУЗу, студенти саме тут формують свій спосіб життя, інтелект, свій світогляд. ВНЗ стає центром розвитку соціально-людської бази суспільства. Звідси і пріоритетна роль виховного процесу в системі освіти.

Процес модернізації вищої освіти повинен торкнутися, насамперед, освітніх структур. Удосконалення сформованих освітніх структур може здійснюватися за кількома напрямками, одним з яких створення освітніх комплексів (ліцей, коледж, університет, центр перепідготовки та підвищення кваліфікації і т.д.). За рівнем такі освітні структури будуть відповідати міжнародним вимогам і стандартам.

Відмінними рисами навчального процесу є гнучкість, адаптивність, модульність, економічна ефективність, орієнтація на споживача, опора на передові комунікаційні та інформаційні технології. Нові інформаційні технології в освіті мають суттєві переваги:

1. Дані технології сприяють ліквідації відставання периферійних районів держави від столичних та інших ВУЗівських центрів в контексті вільного доступу до освіти, інформації та культурних досягнень людської цивілізації.

2. Вони створюють умови для розвитку світового освітнього простору, експорту та імпорту освіти, об'єднання світового інтелектуального, творчого, інформаційного та науково-педагогічного потенціалів.

3. Освітні інновації успішно впливають на дозвіл комплексу соціально-економічних проблем, насамперед, на викорінення безробіття, злочинності і т.д.

4. Сучасні засоби телекомунікацій дозволяють розробити ефективні навчальні технології, підвищують якість і доступність освіти.

Нові сучасні технології, з їх потужною інфраструктурою, що робить доступним для інформації практично кожен куточок земної кулі, універсалізують зміст вищої освіти, забезпечують трансляцію знань, навчання з провідних світових освітніх центрів. Для подальшого розвитку інформаційних освітніх технологій необхідно вирішити такі

стратегічні проблеми:

- систематизація, тобто повинна бути єдина стратегічна політика в галузі освітнього процесу;
- комплексність (спільне використання психолого-педагогічного, навчально-методичного та організаційного забезпечення інформаційних освітніх технологій);
- комунікація (необхідно підняти рівень телекомунікаційних технологій при забезпеченні їх необхідним фінансуванням);
- стандартизація (існуючі інформаційні освітні системи якісно відрізняються одна від одної за моделями, технологіями, формами організації);
- нормативно-правове забезпечення.

Вирішення вищезазначених проблем призведе до різкого підвищення якості освіти. Двома ключовими показниками ефективності освітньої одиниці є ступінь працевлаштування випускників та Індекс наукових посилань. У вищій освіті Франції рейтингова система оцінювання стосується і семестрових оцінок, і статусу студента-випускника, і викладача, і ВУЗу в цілому по країні. Одним з важливих показників структурування вузів Франції за ієрархічним ознакою виступає ступінь працевлаштування випускників. Тобто показником успішності ВУЗу є його випускники, а точніше рівень їхньої професійної підготовки. Отже, для підтримки свого статусу ВУЗи країни активно реагують на зміни з метою забезпечення системи стандартів, кваліфікованого рівня підготовки, гарантуючи однаковість компетенцій та професіоналізму.

Наука розглядається як система, що самоорганізується, керована своїми інформаційними потоками. Розвиток науки при такому підході вивчається як розвиток її інформаційних потоків [1]. Що до другого показника ефективності освітньої одиниці, то неодноразово було показано [3, 4]), що дані наукометричного аналізу, отримані на основі "Science Citation Index" (SCI) («Індекс цитувань») можуть бути об'єктивним показником розвитку науки, в тому числі і регіональних її особливостей. Індекс цитувань — ключовий показник, що широко використовується в усьому світі для оцінки роботи дослідників і наукових колективів. Оцінює вплив вченого або організації на світову науку, визначає якість проведених наукових досліджень. [2] 90% внеску у світовий інформаційний процес належить дослідникам тільки 20 країн, тобто розвиток науки аж ніяк не рівномірний, а сконцентрований в певних країнах світу. Провідну роль грають країни вісімки промислово розвинених держав, на частку яких припадає ~ 70% загального внеску у світовий інформаційний процес.

Інформативним є і такий показник, як відносний (на душу населення) внесок у світовий інформаційний процес, обумовлений коефіцієнтом наукового розвитку [3]. Його можна розглядати як аналог внутрішнього валового продукту, що припадає на душу населення, тільки у сфері науки. Коефіцієнт наукового розвитку являє собою відношення частки даної країни у світовому інформаційному потоці до частки цієї країни у населенні земної кулі. За допомогою цього показника можна умовно розділити всі країни на чотири групи: з високим рівнем наукового розвитку (Коефіцієнт наукового розвитку > 1), середнім ($0,1 < \text{Коефіцієнт наукового розвитку} < 1$), низьким (Коефіцієнт наукового розвитку $< 0,1$) і нульовим [3]. До останньої категорії відносяться не тільки бідні і переживають епоху кризи країни, а й промислово розвинені, багаті країни, які не розвивають власної науки [3]. Як правило, за цим показником найкращі місця займають малі країни. Наприклад, по провідних галузях знання найвищі показники у таких країн як Швейцарія, Швеція, Ізраїль [3].

Висновки Вища освіта є найважливішим соціальним інститутом, функціонуючим з метою задоволення суспільних потреб, і тому реагує на всі суспільні зміни та процеси. Зростання міжнародної відкритості національних культур, основні світові тенденції розвитку людської цивілізації своєрідно відображаються в системі освіти. Це призводить до того, що зміст національних систем вищої освіти природно прагне до так званих «світових стандартів», що вироджуються світовою наукою і технікою.

Таким чином, головним завданням освіти сьогодення є застосування нових інформаційних технологій в поширенні знань. Ці технології дозволяють розвивати систему поширення знань за допомогою технології дистанційної освіти, завдяки якій якісна освіта стає доступною для кожного жителя Землі, незалежно від місця його проживання. Така освіта найбільш демократична, вона може бути адаптована до рівня знань і запитів окремого учня. У цьому зв'язку багато країн звертаються до ідеї безперервного дистанційного навчання, в рамках якого базова освіта розглядається лише як підготовка до професійної кар'єри, яку людина робить все життя. В умовах інтенсифікації наукового знання, що становить основу глобальної економіки, навчання протягом усього життя має стати пріоритетним.

Список використаних джерел

1. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як важливий фактор конкурентоспроможності української освітньої системи [Електронний ресурс] / Т. Антонюк // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Історичні науки. - 2013. - Вип. 21. - С. 149-155. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nznuoai_2013_21_26.pdf

2. Маматов Ф. М. Інтеграція освіти, науки та виробництва як фактор розвитку інноваційної економіки [Електронний ресурс] / Ф. М. Маматов, З. У. Узаков // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти . - 2013. - Вип. 7. - С. 98-101. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ozfm_2013_7_33.pdf

3. Мазур В. В. Європейська інтеграція в контексті господарсько-правового забезпечення розробки та функціонування науково-технічних програм в системі освіти [Електронний ресурс] / В. В. Мазур // Митна справа . - 2014. - № 4(2). - С. 257-263. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ms_2014_4\(2\)__48.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Ms_2014_4(2)__48.pdf)

4. Терентьєва Н. О. Інтеграція університетської освіти та економіки в умовах другої академічної революції (загальний огляд) [Електронний ресурс] / Н. О. Терентьєва // Педагогічний альманах . - 2014. - Вип. 24. - С. 300-306. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/pedalm_2014_24_51.pdf

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИНТЕГРАЦИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ УКРАИНЫ В ЕВРОПЕЙСКОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ ПРОСТРАНСТВО

ГРАЩЕНКО И.С., ЯНКОВОЙ Р.В.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Анализ проблем и перспектив интеграции высшего образования Украины в европейское образовательное пространство. Раскрыть современные тенденции развития международной образовательной системы, определить особенности интеграции высших учебных заведений в европейское образовательное пространство. Выявить проблемы и факторы, определяющие перспективы функционирования высших учебных заведений в условиях глобализации и интеграции.

Методика. В процессе проведения исследований использованы статистический и технико-экономический анализ среды деятельности высших учебных заведений Украины и ЕС, диагностика национальной и международной образовательной системы.

Результаты. Проанализированы условия и особенности формирования эффективной интеграции высших учебных заведений в европейское образовательное пространство. Определены направления и возможности отечественных высших учебных заведений, по повышению их эффективности и конкурентоспособности на мировом рынке образовательных услуг, улучшение рейтинга ВУЗов в международной образовательной системе.

Научная новизна. С целью интенсификации интеграции высшего образования Украины в европейское образовательное пространство, определены направления и предложен инструментарий, благодаря которому, во-первых, обеспечится сохранение лучших традиций и стандартов отечественного образования, во-вторых, учтётся ориентация на принципы и ценности европейской культуры и образования.

Практическая значимость. Показано, как влияют интеграционные процессы на ценностные приоритеты в образовании и культуре. Определен ряд шагов по гармонизации системы высшего образования Украины с Европейской системой высшего образования. Обоснована необходимость применения новых информационных технологий в распространении знаний. Определены ключевые показатели эффективности вузов на пути реформирования системы высшего образования Украины.

Ключевые слова: *высшее образование, образовательная деятельность, интеграционные процессы, единое европейское образовательное пространство.*

PROBLEMS AND PROSPECTS OF UKRAINE INTEGRATION OF HIGHER EDUCATION INTO THE EUROPEAN HIGHER EDUCATION AREA (EHEA)

HRASCHENKO I., JANKOVOY V.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. To analyze the problems and prospects of higher education integration of Ukraine into the European educational space. Reveal the modern trends in international educational system, especially to determine the integration of higher education institutions in the European educational space. Identify problems and factors determining the prospects for the functioning of higher education institutions in the context of globalization and integration.

Methodology. In the process of research, used statistical and technical economic analysis of the medium of the higher educational institutions of Ukraine and EU, the national diagnosis and international educational system.

Findings. The conditions and peculiarities of the effective integration of higher education institutions in European educational space. The directions and possibility of domestic institutions of higher education, to improve their efficiency and competitiveness in the world market of educational services, improving the ranking of universities in the international educational system.

Originality. In order to intensify the integration of higher education in Ukraine into the European educational space, defined by the direction and proposed tools, thanks to which, firstly, ensure the preservation of the best traditions of national education standards and, secondly, will take into account the orientation of the principles and values of European culture and education.

Practical value. shows the effect of integration processes in the value priorities in education and culture. Identified a number of steps to harmonize higher education system of Ukraine with the European system of higher education. The necessity of the new information technologies in dissemination of knowledge. Defined KPIs universities to reform the system of higher education in Ukraine.

Keywords: *higher education, educational activities, integration processes, the European higher education area.*